

Những Chuyện Về Bệnh Đậu Mùa (Smallpox)

Bệnh đậu mùa nguy cỡ nào?

Với đặc điểm nóng sốt và ngứa ngứa kỳ lạ, bệnh đậu mùa trước đây đã từng là một trong những đe dọa lớn cho sức khỏe nhân loại. Bệnh này do virus gây ra, và đã có thời giết chết một phần ba số người mắc bệnh.

Tuy nhiên, đến năm 1980, bệnh đậu mùa đã bị tận diệt và không còn là mối đe dọa cho sức khỏe công cộng, nhờ chiến dịch do Tổ Chức Y Tế Thế Giới tiên hành. Trường hợp mắc bệnh cuối cùng, tại một nơi nào đó trên thế giới, được báo cáo vào cuối thập niên 1970. Vì chỉ có loài người mới mắc và lây bệnh này, rủi ro mang bệnh coi như không còn nữa.

Điều không may, bệnh đậu mùa chưa chắc đã hết đeo đuôi chúng ta hoàn toàn. Một số mẫu virus bệnh đậu mùa vẫn còn lưu giữ để sử dụng tại phòng thí nghiệm sau khi bệnh này bị tận diệt, và bây giờ đã có lý do để tin rằng có người muốn dùng virus đó như một loại vũ khí. Khả năng có một dịch bệnh đậu mùa, do có ai cố tình gieo rắc virus, giờ đây đã được xem là điều hiện thực. Người ta nghĩ rằng rất khó xảy ra một cuộc tấn công khủng bố bằng bệnh đậu mùa; tuy nhiên, một khi xảy ra, hậu quả sẽ rất nghiêm trọng.

Các triệu chứng của bệnh đậu mùa gồm có những gì?

Các triệu chứng của bệnh đậu mùa bắt đầu bằng nóng sốt, nhức đầu, đau nhiều nơi, và trong vài trường hợp, có ói mửa. Trong vòng từ 2 đến 4 ngày sau, bắt đầu ngứa ngứa. Chỗ ngứa lây lan và phát triển thành những mụn sưng lên, có vỏ và đóng vảy. Sau đó quãng 3 tuần, vảy bung ra, để lại những sẹo rõ.

Phải mất bao lâu sau khi mắc bệnh đậu mùa mới phát tác? Khi nào thì người bị mắc có thể lây sang người khác?

Các triệu chứng đầu tiên của bệnh đậu mùa thường rõ nét trong vòng từ 12 đến 14 ngày sau khi mắc, mặc dù có người chỉ cần 7 ngày hoặc chờ đến 17 ngày. Khi đã có các triệu chứng đầu tiên xuất hiện, bệnh nhân thường mệt mỏi đến độ không thể di chuyển hay sinh hoạt bình thường. Bệnh chỉ truyền nhiễm, lây lan sang người khác, khi nào bắt đầu ngứa ngứa.

Bệnh đậu mùa lây nhiễm cỡ nào?

Bệnh đậu mùa có đặc tính lây nhiễm, nhưng không dễ dàng giống như cúm hoặc sởi. Thông thường, phải có tiếp xúc trực tiếp, dài ngày, tỷ như sống chung trong một gia đình, bệnh mới có thể lan từ người này sang người khác. Bệnh cũng có thể lây khi tiếp xúc với các chất dịch trong người, hoặc những món như giường chiếu, mùng màn và quần áo. Bệnh cũng có thể lây lan qua không khí trong tòa nhà hoặc những nơi kín cửa, dù chuyện này không phải là chuyện phổ biến.

Có cách nào trị bệnh đậu mùa?

Hiện tại chưa có cách nào trị dứt hẳn. Tuy nhiên, có thể ngừa bằng cách chủng đậu.

Thuốc chủng vẫn có thể bảo vệ chúng ta ngay cả sau khi bị nhiễm virus đậu mùa. Dù không có loại thuốc chủng nào bảo đảm hoàn toàn, chủng ngừa trong vòng 3 ngày sau khi bị nhiễm cũng được bảo vệ tương đương với chủng ngừa *trước khi* bị nhiễm. Chủng ngừa trong vòng 7 ngày có xu hướng giảm mức độ nghiêm trọng của bất kỳ bệnh nào do nhiễm đậu mùa gây ra.

Communications Office
625 North Robert Street
PO Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
(651) 201-4989
www.health.state.mn.us

Những Chuyện Về Bệnh Đậu Mùa (Smallpox) – Trang 2

Tuy nhiên, thuốc chủng có thể gây phản ứng nghiêm trọng, có thể chết đối với một số người, do đó lợi ích của việc chủng ngừa cần phải cân nhắc với những rủi ro. Ở mức *tối thiểu*, người ta ước tính cứ khoảng 1 triệu người chủng ngừa sẽ có 1 người chết và 15 người mang bệnh nặng. Và nếu không ai *cố tình* dùng bệnh này để làm vũ khí, nguy cơ mắc bệnh đậu mùa đối với chúng ta *không hề có*.